

**Бережіть себе та своїх
близьких!**



**Навчально-методичний центр
цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності
Кіровоградської області**

**ЗМІІ: ЩО ВАРТО ЗНАТИ ТА ЯК
УБЕРЕГТИСЯ**



м. Кропивницький

Наша адреса:

Україна, 25009, Кіровоградська обл.,
місто Кропивницький, вул.Глинки,
будинок 2
тел. 0522 330015
e-mail: nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua
сайт: www.kr.dsns.gov.ua
ми у Facebook:



Варто знати, що популяція змії на території України представлена всього одинадцятьма видами. З них отруйних — п'ять, і всі вони належать до родини гадюк. А саме: гадюка звичайна (*Vipera berus*); гадюка східна або степова (*Vipera ursinii*); гадюка Нікольського, або лісостепова гадюка (*Vipera nikolskii Vedmederja*); гадюка Ренарда (*Vipera renardi*); гадюка носата (*Vipera ammodytes*).

Загалом змії, зокрема гадюки, не домінують агресори: побачивши людину, вони намагаються якнайшвидше сховатися. Укус гадюки як прояв агресії — це крайня захисна дія, до якої вдається змія. Змії використовують свою отруту для полювання, а не для захисту.

І хоча ці тварини не становлять основної загрози для життя людини, варто знати деякі особливості їхньої поведінки. Змії в нашій країні активні з квітня до жовтня, найбільше шансів зустріти їх — у квітні–травні, під час шлюбного періоду. Другий пік — восени, у вересні, якраз припадає на грибний сезон. Пам'ятайте: змії не нападають першими, а проявляють агресію лише в разі небезпеки. Більшість українських змії (отруйних та ні) занесено до Червоної книги України.

Щороку жертвами отруйних змії стають десятки людей — переважно через власну необачність чи нерозважливість. Уберегтися від укусів можна, якщо дотримуватися простих правил.

1. Не руками, а ціпком

Не торкайтеся непереверених предметів руками.

Натрапити на небезпечних плазунів можна в лісі, парку, в полі чи на сіножаті, а то й на власному подвір'ї. Змії багато в заболочених

місцевостях, біля зарослих озер і ставків, у горах та степах. Ці тварини часто ховаються у старих пнях, копицях сіна, під каменями або стовбурами повалених дерев. Саме тому цих предметів краще не торкатися руками, а користуватися ціпком.

2. Перевіряйте

Не сідайте, якщо не перевірили місце.

Перед тим, як сісти на траву, камінь чи колоду, пошурхотіть чи постукайте в тому місці палицею. Це відлякає змію. Зазвичай вони тікають від людей, почувши кроки, стукіт чи голоси та одразу ж ховаються або відповзають подалі. Однак у спеку їхня поведінка може змінюватися, тож убезпечте себе цією простою дією.

3. Не наближайтеся і не торкайтеся

Змії агресивні у відповідь.

У більшості випадків змії, які мешкають в Україні, намагаються втекти, щойно помічають людину; агресію проявляють лише в разі небезпеки. Гадюки активні в денний час: як усі холонокровні, вони люблять грітися на осонні. Зазвичай люди зазнають укусів, якщо випадково наступають, сідають чи лягають на рептилію.

4. Одягайтеся відповідно

Якщо вирушаєте до місцевості, де потенційно можуть мешкати плазуни, надягайте одяг, що захистить від укусів. Це мають бути довгі штани із цупкої тканини, високі черевики. Штани треба заправити в черевики.

Що робити, якщо змія вкусила?

Укус змії має важкі прояви та серйозні наслідки. Після укусу на ураженому місці з'являється болючий набряк із множинними дрібними крововиливами — геморагіями. Отрута швидко вражає життєво важливі системи організму людини: настає загальна слабкість, тиск сильно знижується, виникають головний біль, задишка, запаморочення, поширений набряк тканин і запалення лімфатичних вузлів.

У разі укусу намагайтесь якнайшвидше потрапити до лікаря. Лише професійний медик зможе надати необхідну допомогу. Проте пам'ятайте, що навіть без медичного лікування укус гадюки надзвичайно рідко призводить до смерті.

- зберігайте спокій та менше рухайтесь;
- пийте багато води;
- на місце укусу накладіть стерильну пов'язку з антисептиком;
- зніміть з ураженої кінцівки весь одяг, прикраси або взуття;
- за можливості прийміть 1–2 таблетки ліків від алергії;
- у разі транспортування зафіксуйте уражену кінцівку;
- за можливості прикладіть до рани лід, загорнутий у тканину;
- не намагайтесь обробляти рану додатково;
- не треба висмоктувати отруту — таким чином збільшується імовірність додаткового зараження, до того ж це може спровокувати алергічну реакцію та набряк верхніх дихальних шляхів;
- не накладайте джгут на травму;
- не припікайте рану;
- не вживайте алкоголь.